

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a Mgr. et Ing. et Bc. Radovana Havelce v právní věci stěžovatele **J. T.**, zastoupeného JUR. Dr. Jiřím Šetinou, advokátem se sídlem v Praze 6, Matějská 35, za účasti **Finančního ředitelství pro hlavní město Prahu**, se sídlem v Praze 1, Štěpánská 28, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 1. 2007, č. j. 6 Ca 247/2005 – 43,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 25. 1. 2007, č. j. 6 Ca 247/2005 - 43 zamítl žalobu stěžovatele proti rozhodnutí Finančního ředitelství pro hlavní město Prahu (dále jen „finanční ředitelství“) ze dne 3. 8. 2005, č. j. FŘ–3627/15/04, kterým bylo zamítnuto odvolání stěžovatele proti platebnímu výměru Finančního úřadu pro Prahu 5 ze dne 15. 4. 2003, č. j. 174636/03/005912/6390 na daňové penále na daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2001 v částce 2436 Kč. Městský soud neshledal důvodnou námitku stěžovatele, že vlastníkem nemovitosti, ze které mu plynul příjem, nebyl po celý rok 2001, a proto je v platebním výměru nesprávně uvedeno zdaňovací období od 1. 1. 2001 do 31. 12. 2001 (místo od 19. 4. do 31. 12. 2001). Je tomu tak proto, že z ustanovení § 5 odst. 1 zákona č. 586/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o daních z příjmů“) vyplývá, že zdaňovacím obdobím pro vyměření daně z příjmů je kalendářní rok. Jestliže tedy stěžovatel uvedl v daňovém přiznání k dani z příjmů za rok 2001 jako příjem nájemné, vznikla mu za toto zdaňovací období daňová povinnost, a správce daně proto správně v platebním výměru na penále uvedl, že penále je vyměřováno na dani z příjmů fyzických

osob za příslušné zdaňovací období. Ani další žalobní námitky stěžovatele městský soud neshledal důvodnými. Stěžovatel podal daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2001, kterým přiznal, že měl v roce 2001 příjem, který podléhal této dani. Za této situace bylo nezbytné vycházet z ustanovení § 40 zákona č. 337/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o správě daní a poplatků“), ve kterém je uvedeno, do kdy musí být daňové přiznání za příslušné zdaňovací období podáno a do kdy musí být daň zaplacená. Jestliže tedy byla daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2001 pravomocně vyměřena, aniž by byla v zákonem stanovené lhůtě zaplacená, a stěžovatel neuplatnil žádný zákonem uvedený důvod pro pozdější splnění této daňové povinnosti, potom mu vznikla povinnost platit penále ve smyslu ustanovení § 63 zákona o správě daní a poplatků přímo ze zákona. Není rozhodující, kdy byl stěžovateli příjem z pronájmu nemovitostí poukázán, neboť tento příjem přiznal v daňovém přiznání za zdaňovací období roku 2001. Důvodnou nebyla shledána ani námitka stěžovatele, že nelze porozumět jazyku správce daně, tzv. „finanštině“, protože jak platební výměr, tak platební výměr na penále mají náležitosti podle ustanovení § 32 zákona o správě daní a poplatků a jsou srozumitelné. Obě rozhodnutí vycházejí z ustanovení zákona o správě daní a poplatků a zákona o daních z příjmů.

Proti tomuto rozsudku městského soudu podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Stěžovatel v ní vyjádřil nesouhlas s právním závěrem finančního ředitelství, jenž převzal i městský soud, a to, že byl povinen podat daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2001 v obecné lhůtě do 2. 4. 2002 a v téže lhůtě daň zaplatit. Přitom příjmy za období roku 2001 měl až v roce 2002, neboť dnem 30. 10. 2002 nabylo právní moci usnesení Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 23. 9. 2002, č. j. 18 D 321/2002-19 v dědickém řízení po úmrtí jeho matky J. T. dne 18. 4. 2001. Až do okamžiku pravomocného rozhodnutí soudu nebyl proto vlastníkem části pronajaté nemovitosti, neměl tudíž příjmy z pronájmu a nebyl daňovým poplatníkem s povinností podat daňové přiznání v obecné lhůtě do 2. 4. 2002. Bezprostředně po nabytí právní moci usnesení Obvodního soudu pro Prahu 5, na základě kterého se stal vlastníkem pronajaté části nemovitosti zpětně ke dni 18. 4. 2001, podal dne 8. 11. 2002 daňové přiznání a daň zaplatil zpětně, za celé nezdaněné zdaňovací období, dne 25. 11. 2002. rovněž poukázal na to, že zůstavitelka řádně a včas zaplatila alikvotní část daně do 18. 4. 2001. Z těchto důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozhodnutí městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Finanční ředitelství ve vyjádření ke kasační stížnosti shrnulo průběh daňového řízení, jakož i řízení o žalobě a protože se plně ztotožňuje s výrokem i odůvodněním napadeného rozsudku městského soudu, navrhlo, aby kasační stížnost byla jako nedůvodná zamítnuta.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Nejvyšší správní soud nepovažuje za důvodné stížní námitky o nezákonnosti rozsudku městského soudu a vadách v řízení před správním orgánem. Stěžovatel má za to, že pokud vlastnictví předmětné nemovitosti nabyt v souladu s ustanovením § 460 o. z. již ke dni smrti zůstavitele (18. 4. 2001) a daň z příjmů fyzických osob byla za období od 1. 1. 2001 do 18. 4. 2001 přiznána a zaplacená zůstavitelkou, správce daně po něm vlastně za období části roku 2001 požaduje zaplatit dvakrát. Stejně tak nesouhlasí se závěrem správce daně, finančního ředitelství i městského soudu, že měl daňové přiznání k dani z příjmů fyzických

osob za zdaňovací období roku 2001 podat ve lhůtě dle ustanovení § 40 odst. 3 zákona o správě daní a poplatků, v tomto případě nejpozději dne 2. 4. 2002. Je tomu tak proto, že příjmy za období roku 2001 měl až později, poté, co nabylo právní moci rozhodnutí obvodního soudu v dědickém řízení.

Ze správního spisu vyplývá, že stěžovatel podal dne 8. 11. 2002 daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob za období od 19. 4. do 31. 12. 2001. Platebním výměrem ze dne 15. 11. 2002, č. j. 378182/02/005912/6390 (dále jen „podkladové rozhodnutí“) byl stěžovateli stanoven základ daně z příjmů fyzických osob za rok 2001 ve výši 106 590 Kč, daň z příjmů fyzických osob za rok 2001 ve výši 10 275 Kč a zvýšení daně podle § 68 zákona o správě daní a poplatků ve výši 500 Kč. Celkem tedy správce daně stěžovateli předepsal povinnost ve výši 10 775 Kč, tj. v částce nižší oproti dani vyčíslené stěžovatelem v podaném daňovém přiznání (11 955 Kč). Ke zvýšení daně správce daně přistoupil z důvodu, že stěžovatel podal daňové přiznání opožděně až 8. 11. 2002 místo v termínu do 2. 4. 2002 včetně (§ 40 odst. 3 ve spojení s § 14 odst. 8 zákona o správě daní a poplatků), v němž byla daň rovněž splatná. Následně platebním výměrem ze dne 15. 4. 2003, č. j. 174636/03/005912/6390 správce daně stěžovateli sdělil a předepsal k úhradě daňové penále ve výši 2436 Kč. Tento platební výměr stěžovatel napadl odvoláním, o němž rozhodlo finanční ředitelství tak, že jej zamítlo.

Nejvyšší správní soud považuje za nezbytné zdůraznit, že předmětem soudního přezkumu v této věci je správní rozhodnutí o sdělení a předepsání penále za pozdní úhradu daně a nikoliv samotné rozhodnutí o výši daně, která byla stěžovateli stanovena za rok 2001 podkladovým rozhodnutím. Tímto je de facto předurčen i rozsah přezkumné činnosti, jak odvolacího správního orgánu, tak i městského a Nejvyššího správního soudu. Účinně lze totiž namítat pouze neexistenci, neúčinnost, neplatnost či nicotnost podkladového rozhodnutí, tedy „penalizačního titulu“. Výtky vůči samotnému rozhodnutí pak mimo totožné výtky jako u podkladového rozhodnutí mohou spočívat zejména v nesprávném vymezení období penalizace, nesprávně uplatněné sazby penalizace, případně v jiných vadách správního řízení s vlivem na zákonnost napadeného platebního výměru na penále či rozhodnutí o odvolání.

Námítka, že správce daně na stěžovateli vyžaduje úhradu daně dvakrát není opodstatněná. Správcem daně v předmětném rozhodnutí (platební výměr na penále) uvedený údaj o vymezeném zdaňovacím období od 1. 1. 2001 do 31. 12. 2001 je sice zavádějící a zavádá příčinu k nesprávné úvaze stěžovatele, že mu penále bylo stanoveno i za období, kdy v prodlení s úhradou daně být nemohl, ale z výpočtu penále rozepsaného na str. 2 platebního výměru na penále je jednoznačně patrné, že se nejedná o druhou daňovou povinnost (daň z příjmů fyzických osob za rok 2001), ani o penalizaci daňové povinnosti jiného daňového subjektu (matky stěžovatele), nýbrž o penále za opožděnou platbu daně. Z obsahu správního spisu je též jednoznačně zřejmé, že správce daně vymezil období penalizace v souladu s ustanovením § 63 zákona o správě daní a poplatků, tj. od 2. 4. 2002 (původní lhůta splatnosti daně) do 25. 11. 2002 (den skutečné úhrady daně) a nikoliv rokem 2001, jak se zcela evidentně mylně domnívá stěžovatel. Rovněž uvedená penalizovaná částka odpovídá výši daně stanovené stěžovateli podkladovým rozhodnutím, tj. dani, která mu byla stanovena za období 19. 4. do 31. 12. 2001. Pokud proto městský soud neshledal totožnou žalobní námitku důvodnou, posoudil věc v souladu se zákonem.

Důvodná není ani námitka, že městský soud shodně se správními orgány nesprávně posoudil otázku splatnosti stěžovatelem přiznané daně z příjmů fyzických osob za rok 2001.

Pro právní posouzení věci je rozhodné, že daň za zdaňovací období roku 2001 (fakticky za období od 18. 4. do 31. 12. 2001) byla stěžovateli stanovena podkladovým rozhodnutím. Uvedeným rozhodnutím byla stěžovateli nejen vyměřena daň z příjmů za rok 2001, ale také jí byla stanovena splatnost této daně (2. 4. 2002). Tento platební výměr je stále platný, vykonatelný, účinný a pravomocný. Městský soud proto nepochybil, když dospěl k závěru, že správní orgány správně aplikovaly ustanovení § 63 a § 40 zákona o správě daní a poplatků. Podkladové rozhodnutí je v řízení, jehož výsledkem je deklaratorní rozhodnutí (platební výměr na penále) jak pro správní orgány, tak i správní soud závazné (§ 28 zákona o správě daní a poplatků). Proto správce daně správně vyznačil počátek prodlení (penalizace) stěžovatele dnem 2. 4. 2002. Částka 2436 Kč tedy byla vypočtena z částky 10 275 Kč za 237 dní prodlení v souladu s ustanovením § 63 odst. 2 zákona o správě daní a poplatků. Námitka stěžovatele týkající se nesprávného určení okamžiku splatnosti daně je nepřijatelná, protože pokud se domníval, že při stanovení daně došlo k nesprávnému vymezení splatnosti daně z příjmů fyzických osob za rok 2001, měl v tomto směru uplatnit řádné nebo i mimořádné opravné prostředky právě vůči podkladovému rozhodnutí, a nikoliv až proti rozhodnutí, jimž mu bylo sděleno a předepsáno penále za pozdní úhradu daně.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost stěžovatele důvodnou, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl bez jednání postupem podle ustanovení § 109 odst. 1 s. ř. s., podle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatel v řízení úspěch neměl a finančnímu ředitelství žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. října 2007

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu